

Vantaan vankilan tulo-opas

Vantaan vankila

Julkinen

Diaarinumero 1/400/2021

1.3.2021



Sisällys

1 Yleistä.....	3
1.1 Tietoa vankilasta.....	3
1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys	5
1.3 Rangaistusajan suunnitelma.....	5
2 Tutkintavankeus	6
3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite.....	7
3.1 Päätös rangaistusajasta	7
3.2 Valvottu koevapaus	7
4 Perushuolto ja asuminen.....	8
4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys	8
4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä	8
4.3 Tupakointi	10
5 Omaisuuden hallussapito	11
5.1 Käytössä olevat tavarat	11
5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan	11
5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi	12
6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	13
6.1 Puhelimen käyttö	13
6.2 Kirjeet ja postilähetykset.....	13
6.3 Sähköpostin vastaanottaminen.....	14
6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	14
7 Ansiot ja rahankäyttö.....	15
7.1 Ansiot.....	15
7.2 Rahankäyttö.....	15
8 Tapaamiset.....	17
8.1 Valvottu tapaaminen	17
8.2 Alle 18-vuotiaiden tapaamiset.....	18

8.3 Valvottu lapsitapaaminen.....	18
8.4 Valvottoman tapaaminen	19
9 Poistumisluvat	21
9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)	21
9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	22
9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	22
10 Toimintaan osallistuminen	23
10.1 Työtoiminta	23
10.2 Opiskelu	24
10.3 Kuntouttava toiminta	24
10.4 Sähköiset palvelut.....	26
10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi	26
11 Vapaa-aika	28
11.1 Vapaa-ajan toiminta.....	28
11.2 Kirjasto	29
11.3 Hengellinen toiminta	29
12 Terveystieteidenhuolto.....	31
13 Käyttäytyminen vankilassa	32
14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua	33
14.1 Kanteleminen.....	33
14.2 Kantelun sisältö	33
14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle	33
14.4 Oikaisuvaatimukset.....	34
15 Henkilökunta ja asiointi.....	35

1 Yleistä

1.1 Tietoa vankilasta



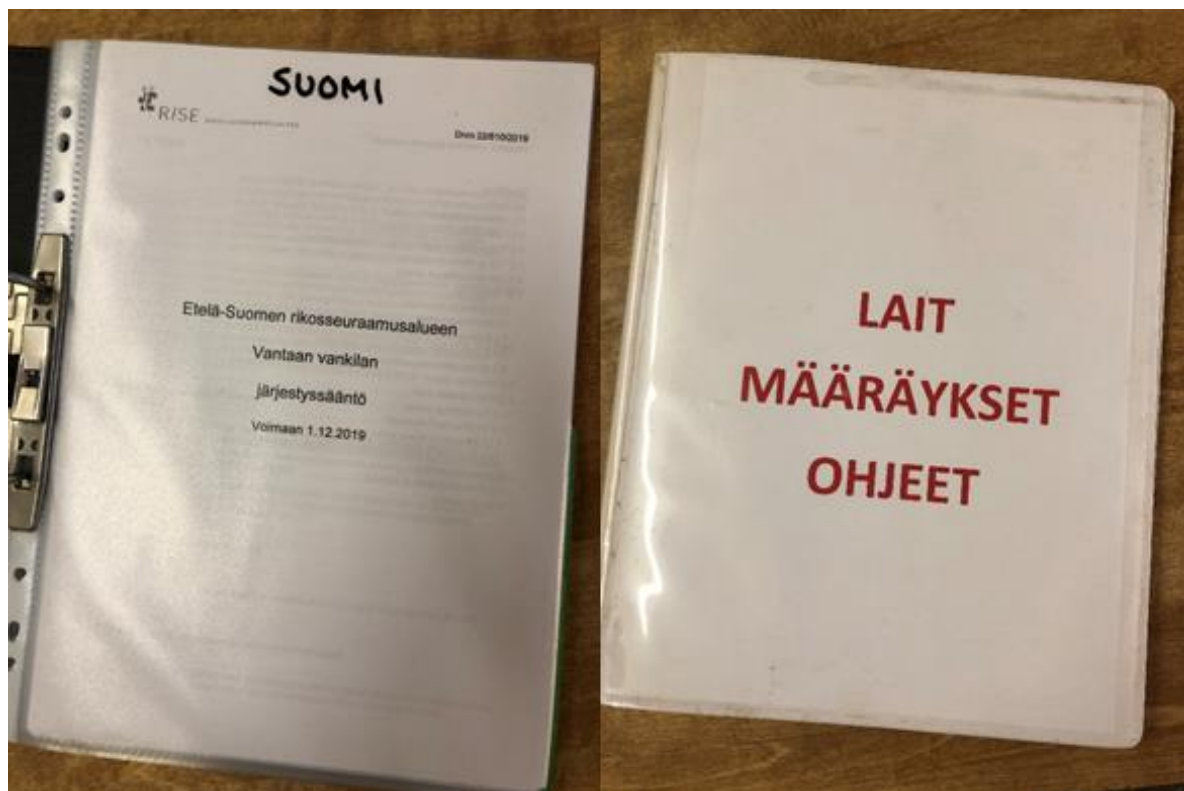
Kuva 1. Vantaan vankila.

Olet saapunut Vantaan vankilaan. Vantaan vankila on vuonna 2002 toimintansa aloittanut vankila, jonka perustehtävänä on tutkintavankeuden toimeenpano ja vankikuljetus. Tutkintavankeuden tarkoituksena on turvata rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estää rikollisen toiminnan jatkaminen.

Vantaan vankilan toiminnallisena tavoitteena on erityisesti tutkintavankien muutosmotivaation herättäminen, päihteidenkäytön vähentäminen sekä rangaistuksen suorittamiseen valmistaminen tai vapauteen valmentaminen yksilölliset tarpeet ja täytäntöönpanoprosessi huomioiden. Tutkintavangilla ei ole toimintavelvollisuutta, vaan osallistuminen toimintaan perustuu omaan haluun ja motivaatioon. Työ- ja toimintapaikkoja on vankilassa rajallisesti, joten kaikkien omia toiveita ei voida valitettavasti täyttää.

Luet parhaillaan Vantaan vankilan tulo-opasta. Tulo-oppaan tarkoituksena on tutustuttaa sinut vankilan toimintaan sekä rangaistuksen suorittamiseen ja tutkintavankeuteen liittyviin käytäntöihin. Tutustu vankilan järjestyssääntöön, joka sisältää lakia ja sen nojalla annettuja

säännöksiä ja määräyksiä. Järjestyssäännöt ovat saatavana yhdellätoista kielellä ja ne löytyvät kansista osaston ilmoitustaulun välittömästä läheisyydestä. Lue myös kansio, johon on koottuna vankeutta säätelevät lait, määräykset ja ohjeet. Jokaisella osastolla on päiväjärjestys, josta ilmenee osaston aikataulu, kuten esimerkiksi sellin ovien aukioloajat, ulkoilut, ruokailut ja toiminta-aika. Päiväjärjestyksen löydät osaston ilmoitustaululta.



Kuva 2. Vantaan vankilan järjestyssääntö, lait, määräykset ja ohjeet -kansioissa.

On tärkeää, että vankilaan saapumisesi jälkeen ryhdyt hoitamaan kesken jääneitä asioita: mahdolliset asuntoasiat sekä Kelan tuki- ja hakemusasiat, ilmoitukset työvoimatoimistoon jne. Näissä asioissa voit kääntyä vankilan erityishenkilöstön puoleen. Vartijalta voit saada listan oikeusavustajista, mikäli sinulle ei sellaista ole. Kaikissa epäselvissä asioissa käänny henkilökunnan puoleen.

Ulkomaalaisilla tutkintavangeilla on mahdollisuus olla yhteydessä kotimaansa edustustoon ja heille annetaan mahdollisuuksien mukaan tulkkausapua. Tutkintavangin kohdalla yhteydenpitoa edustustoon voidaan rajoittaa rikoksen selvittämiseen liittyvistä erityisen painavista syistä.

Tutkintavankeus koskettaa myös lähipiiriäsi. Varsinkin jos olet ensikertalainen, voi vangitsemisesi tulla läheisillesi täytenä yllätyksenä ja aiheuttaa huolta sekä epätietoisuutta. Vantaan vankilan nettisivuilta löytyy ”Läheisen opas”, jossa on vastauksia vankilakäytäntöjä koskeviin kysymyksiin ja toivomme sen helpottavan läheisiäsi uudessa elämäntilanteessa.

Vantaan vankilan yhteystiedot ovat:

- Vantaan vankila
- Osoite Siltaniitynkuja 2, 01260 Vantaa
- Puhelin 029 56 82400
- Faksi 029 56 82499
- Sähköpostiosoite vantaa.vankila@om.fi

1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys

Sinulle nimetään tutkintavankeuden ajaksi vastuuvirkamies. Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii tutkintavankeuden sujuvuudesta ja on arjessa aktiivisesti läsnä.

Vastuuvirkamiehen kanssa voit ottaa esille itseäsi koskevia asioita, kuten tapaamiset, sähköinen asiointi sekä arjen muut asiat. Vastuuvirkamies tekee sinulle tulohaastattelun, perehdyttää sinut vankilan toimintaan, osaston toimintoihin ja päiväjärjestykseen. Hän kertoo sinulle vankilan säännöistä sekä vangin oikeuksista ja velvollisuuksista.

1.3 Rangaistusajan suunnitelma

Arviointikeskuksessa sinulle laaditaan henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma (Ransu). Joissain tapauksissa ja mikäli annat siihen suostumuksen, sen laatiminen voidaan aloittaa jo tutkintavankeusaikana Vantaan vankilassa. Rangaistusajan suunnitelma ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta.

Rangaistusajan suunnitelmassasi on määritelty tavoitteet, joita kohden vankeusaikana tulisi työskennellä. Suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa. Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden. Rangaistusajan suunnitelman eteneminen vaikuttaa muun muassa poistumislupiin sekä avolaitokseen ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen. Rangaistusajan suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja se otetaan tarkasteltavaksi vankilassa vähintään kolme kertaa vuodessa.

2 Tutkintavankeus

Tutkintavankeus ei ole rangaistus, vaan esitutinnan ja oikeudenkäynnin aikana toteutettava pakkokeino. Sen tarkoituksena on turvata rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estää rikollisen toiminnan jatkaminen. Tutkintavankeudesta määrää tuomioistuin päättämällä vangita rikoksesta epäillyn. Tutkintavankeus päättyy, jos tuomioistuin, syyttäjä tai poliisi (tai muu pidättämiseen oikeutettu virkamies) vapauttaa tutkintavangin. Tutkintavankeus päättyy viimeistään, kun käräjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi tai jos käräjäoikeuden tuomiosta valitetaan, tutkintavangin asema säilyy, kunnes hovioikeuden tuomio annetaan. Tutkintavanki voi kuitenkin suostua täytäntöönpanoon ja tyytyä tuomioon siltä osin kuin hänet on tuomittu vankeusrangaistukseen ennen tuomion lainvoimaisuutta. Tällöin tuomittu alkaa suorittaa tuomittua vankeusrangaistusta muuttuen tutkintavangista vangi.

Tutkintavangeilla on osittain erilaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin vankeusvangeilla, esimerkiksi tutkintavangin yhteydenpitoa voidaan rajoittaa pakkokeinolaissa säädetyillä edellytyksillä. Yhteydenpitorajoitus voi sisältää rajoituksia kirjeenvaihtoon, puhelimen käyttöön, tapaamisiin tai muihin yhteyksiin vankilan ulkopuolelle taikka yhdessäoloon tietyn kiinniotetun, pidätetyn tai tutkintavangin kanssa.

Tutkintavankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta päättää tuomioistuin. Tutkintavangille ei voida myöskään myöntää vankilan ulkopuolisia lupia, kuten siviilityölupaa, opintolupaa tai lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan. Tutkintavankia ei myöskään voida sijoittaa vankilan ulkopuoliseen laitokseen.

Jos tutkintavanki tuomitaan ehdottomaan vankeuteen rikoksesta, jonka vuoksi hänet oli vangittu, hänen tutkintavankeusaikansa vähennetään vankeusrangaistuksesta. Jos tutkintavanki on ollut aiheettomasti vangittuna, hänellä on oikeus saada valtiolta korvausta vapauden menetyksen takia. Korvausta haetaan Valtiokonttorista. Tutkintavankeus voi alkaa yllättäen ja niin, ettei siihen ole kerennyt varautua. Henkilökunnan puoleen voi kääntyä kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohden kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtäväkuvansa mukaisesti. Työskentelyn tavoitteena on edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tukea sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehen tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

3.1 Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa. Päätöksestä käyvät ilmi rangaistusajan laskemisen perusteet, ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee suoritetuksi, ehdonalaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta sekä koeajan päättymispäivä. Päätöksestä ilmenee myös rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävän poistumisluvan aikaisin ajankohta.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin vanki voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Yhdistelmärankaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

3.2 Valvottu koevapaus

Tutkintavankeusaikana ei ole mahdollista päästä koevapauteen. Se on mahdollista vasta täytäntöönpanon loppupuolella rangaistusajan suunnitelman laatimisen jälkeen, mikäli edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sähköisesti valvottuun koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Tällöin se valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit myös itse hakea valvottuun koevapauteen ja vaikuttaa siihen olemalla aktiivinen ja työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi.

4 Perushuolto ja asuminen

4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys

Saat vankilassa käyttää omia vaatteitasi. Omien vaatteiden käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa muun muassa vankilan järjestyksen vuoksi. Jos vaateen hallussapitoa rajoitetaan, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen. Pukeutumisen vankilan alueella tulee olla asiallista. Epäselvissä pukeutumista koskevissa asioissa voit aina kääntyä henkilökunnan puoleen. Sinulla on omien vaatteiden lisäksi tai sijasta oikeus halutessasi saada käyttöösi vankilan vaatteet.

Työhön osallistuessasi sinun tulee käyttää toimipisteen määräysten mukaista vaatetusta, johtuen muun muassa työturvallisuudesta. Jos työ edellyttää työvaatetuksen käyttämistä, saat asianmukaiset työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi vankilasta.

Liinavaatteet, kuten lakanat, saat käyttöösi vankilasta. Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien (liinavaatteiden ja vankivaatteiden) pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa. Liinavaatteet vaihdetaan kahden viikon välein. Henkilökunta ohjeistaa sinua tekstiilien vaihtopäivistä tarkemmin. Omien vaatteidesi pesusta huolehdi itse osaston pyykkihuoneessa.

Vankilassa sinun tulee itse huolehtia oman sellisi siisteydestä. Jokainen siivoaa yhteisissä tiloissa omat jälkensä esimerkiksi ruoanlaiton jälkeen. Jätteet on lajiteltava ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta opastaa tarkemmin käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä

Vantaan vankilan ruokahuollosta vastaa Leijona Catering Oy. He tarjoavat paitsi maukasta myös vaihtelevaa ja ravitsemuksellisesti täysipainoista ruokaa. Aterioiden laatu varmistetaan käyttämällä omassa tuotekehityskeittiössä testattua reseptiikkaa sekä parhaita raaka-aineita.

Vangeille tarjotaan 3-4 ateriaa seitsemänä päivänä viikossa. Tarjolla olevat ateriat ovat aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Viikonloppuisin ja juhlapyhinä tarjotaan pääsääntöisesti vahvennettu aamiainen, yhdistetty lounas ja päivällinen sekä iltapala.

Erityisruokavalioita valmistetaan terveydellisten tarpeiden mukaan tai niitä uskonnollisin tai vakaumuksellisin perustein tarvitseville. Tutkintavankeuslain 3 luvun 4§ ja vankeuslain 7 luvun 5§ mukaan perusruokavalioista poiketaan, jos se on perusteltua vangin terveyden, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi. Vankilan tulee järjestää ruokavalio em. vankeuslain säädöksen ja keskushallintoyksikön määräyksen yleisten ohjeiden nojalla. Ilmoita heti saavuttuasi vankilaan, jos sinulla on tarve erikoisruokavaliolle terveydellisestä syystä, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi.

Laitosmyymälästä eli kanttiinista voit ostaa elintarvikkeita, hygieniatarvikkeita ja tupakkaa. Myytävänä on myös mm. puheaikaa, postikortteja ja postimerkkejä sekä kahvinkeitinimiä. Ostoksia kanttiinissa voi tehdä kerran viikossa ns. pussiostoina päiväjärjestyksen mukaisesti. Kantinilistan löydät osastoltasi. Ostokset toimitetaan asuinosaan, jossa ne maksetaan rikosseuraamuslaitoksen maksukortilla (MasterCard).



Kuva 3. Laitosmyymälä.

4.3 Tupakointi

Tupakointi on sallittu ainoastaan tupakointiasemilla, parvekkeilla ja ulkoilussa. Selleissä tupakointi on kielletty! Tupakoiden ja tupakointivälineiden hallussapito on sallittua ainoastaan tupakoinnin ajan, muuna aikana tupakat ja tupakointivälineet tulee jättää osaston henkilökunnan haltuun. Tupakointi junaliikenteen vankivaunussa sekä vankikuljetuksissa on kielletty. Kiellon vuoksi vankivaunuissa vangeille tarjotaan tarvittava määrä nikotiinikorvaustuotteita.

5 Omaisuuden hallussapito

5.1 Käytössä olevat tavarat

Saat pitää hallussasi kohtuullisen määrän henkilökohtaista omaisuutta ottaen huomioon muun muassa säilytystilat, paloturvallisuus ja tarkastustoiminta. Jos esineen tai aineen hallussapito evätään, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen.

Haltuun saamiasi tavaroita ei voi suljetussa vankilassa luovuttaa toiselle vangille ilman henkilökunnan lupaa.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö! Siinä on määritelty omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita ei saa pitää hallussa.

Huomioithan, että jos haluat hankkia vankilan ulkopuolelta tavaroita, sinun tulee ennen niiden hankkimista varmistua siitä, onko niitä mahdollista saada haltuun tai säilytettäväksi.

Vankilassa laaditaan luettelo omaisuudesta, jota olet tuonut mukanasasi. Ne tavarat, joita et saa selliisi, pannaan hyvään säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Tämä ei koske tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Mikäli haluat vaihtaa sellitavaroita varastotavaroihin tai päinvastoin, ota asiointilomakkeella yhteys vastaanottoon.

5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle vähäisen määrän hallussapitomääräyksen mukaisia tavaroita, esimerkiksi lehtiä, vaatteita ja henkilökohtaisia käyttöesineitä. Vankilaan ei saa tuoda hygieniä- eikä kosmetiikkatuotteita, elintarvikkeita eikä tupakkatuotteita. Tavarat tulee jättää portilla vankilan henkilökunnalle tarkastusta varten.

Vastaanotettavan omaisuuden laatua ja määrää arvioitaessa otetaan huomioon vankilan hallussapitomääräykset sekä säilytystilojen rajallisuus ja tavaroista aiheutuva palokuormitus. Omaisuutesi, jota ei voida säilyttää vankilassa, lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan. Haltuun annetaan kerralla enintään 50 kappaletta kaikkia tallenteita (muun muassa cd-, dvd-, blu-ray-levyt sekä pelikonsolipelit) sekä 10

kappaletta kirjoja ja 20 kappaletta lehtiä. Omien vaatteiden toimittaminen vankilaan ei ole välttämätöntä. Voit käyttää myös vankivaatteita, joita löytyy joka vuodenajalle.

Vaatehuoltoa varten osastoilla on pesukoneet.

Vantaan vankila ilmoittaa kaikista huumausainelöydöistä poliisille!

5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Voit luovuttaa tavaroita poisvietäväksi viikonlopun tapaamisten yhteydessä. Toimita luovutettavat tavarat vankilan vastaanottoon hyvissä ajoin ennen viikonloppua. Mikäli haluat luovuttaa varastossa olevia tavaroita, yksilöi luovutettava omaisuus asiointilomakkeelle ja toimita se vastaanottoon. Muista kirjata asiointilomakkeeseen kenelle tapaajalle tavarat luovutat.

6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

6.1 Puhelimen käyttö

Vankilan jokaisella osastolla on käytössä yleinen puhelin. Yhteydenpitorajoitusten salliessa sinulla on mahdollisuus olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle. Tullessasi taloon saat kaksi euroa puheaikaa. Sen jälkeen voit halutessasi ostaa puheaikaa laitosmyymälästä eli kanttiinista, johon pääset päiväjärjestyksen mukaisesti käymään kerran viikossa. Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, josta löydät osastokohtaiset puhelimen käyttöajat ja puhelimen käytön määräykset. **Sinulle ei voida soittaa vankilaan, eikä vankilasta anneta puhelimitse tietoja vangeista vankilan ulkopuolelle.**

Vankilan päivystys ei välitä soittopyyntöjä vangeille!

6.2 Kirjeet ja postilähetykset

Sinulla on oikeus lähettää kirjeitä postin välityksellä, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus). Jätä kirjeposti asunto-osaston postilaatikkoon. Postilaatikot tyhjennetään arkisin aamiaisen jälkeen. Vankilasta lähtevään postilähetykseen on merkittävä näkyviin lähettäjän nimi. Mikäli et halua merkitä nimeäsi näkyviin, sinun tulee antaa lähetys henkilökohtaisesti vankilan henkilökunnalle.

Voit vastaanottaa postia vankilaan. Posti toimitetaan, mikäli sinulla ei ole tutkinnallisia yhteydenpitorajoituksia. Postilähetyksessä tulee olla merkittynä:

- Vantaan vankila
- Siltaniitynkuja 2, 01260 Vantaa
- Vangin nimi
- Lähettäjän tiedot

Jos kirjeessä tai postilähetyksessä saapuu rahaa, muita esineitä tai aineita, joiden hallussapito on vankilassa kielletty, ne on välittömästi toimitettava vankilan henkilökunnalle.

Voit ostaa postimerkkejä ja kirjekuoria laitosmyymälästä eli kanttiinista. Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Poikkeuksen tästä tekevät asianajajien

kirjeet sekä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten kirjeet. Saapuva posti jaetaan osastoille arkisin päivällisen yhteydessä.

Huomioithan sinulle saapuvien postipakettien osalta, että vastaanottajan osoitekenttään tulee merkitä ensin Vantaan vankila, sitten sinun nimesi ja osoitteeksi vankilan osoite. Näin varmistetaan postipaketin perilletulo, koska vankilan henkilökunta ei nouda postista sinulle lähetettyjä paketteja, vaan posti toimittaa ne vankilaan.

6.3 Sähköpostin vastaanottaminen

Sinulle voidaan lähettää vankilaan myös sähköpostia. Sähköpostiviestin osoitekenttään tulee laittaa **vankiposti.vantaa@om.fi**. Otsikkokenttään tulee syöttää sinun etu- ja sukunimi sekä viestin tekstikenttään lähettäjän etu- ja sukunimi, jotta tiedot viestin lähettäjältä välittyvät. Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Sinulle ei toimiteta muuta kuin kirjoitettu sähköpostiviesti. Voit vastata sähköpostiin lähettämällä kirjeen postitse.

6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat

Sähköisen asioinnin (SA) työasemilla pääsee käyttämään rajatusti internetiä.

Voit hakea lupaa internetin käyttöön toimeentuloon, työ-, koulutus-, oikeus-, sosiaali- tai asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä tai muusta vastaavasta tärkeästä syystä. Lupaa haettaessa on internetin käyttö perusteltava yksilöllisesti (esimerkiksi laskun maksu verkkopankissa). Internetin käyttöä voidaan tarvittaessa valvoa. Lupa haetaan erillisellä lupalomakkeella. Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksista ja toiminnoista on lisää tietoa Sähköiset palvelut -kohdan alla. Videoyhteyden kautta järjestettävistä tapaamisista (Skype) on tietoa Tapaamiset-kohdan alla.

7 Ansiot ja rahankäyttö

7.1 Ansiot

Jos osallistut vankilassa työtoimintaan, koulutukseen tai kuntoutukseen sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa. Toimintaraha on 3,01€ tai 4,26€/ toimintapäivältä. Toimintarahan maksu aloitetaan lähtökohtaisesti alimman toimintarahaluokan mukaan.

Toimintarahaluokkaan vaikuttaa rangaistusajan suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi osallistumisen säännöllisyys ja kesto.-Tutkintavangeilla toimintarahaluokkaa arvioidaan ensisijaisesti toimintaan osallistumisen keston ja säännöllisyyden perusteella. Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat muulta viranomaiselta taloudellista tukea (esimerkiksi opintorahaa) toimintaasi.

Toimintarahan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60€ jokaiselta rangaistukseksi luettavalta päivältä, myös viikonlopun päiviltä.

Tutkintavangeille voidaan vankilaan saapuessa maksaa käyttörahaa etukäteen 14 päivältä välttämättömien hankintojen suorittamista varten. Mikäli haluat ennakkoa, kirjoita asiointilomake osastosi rikosseuraamusesimiehelle. Maksettu ennakko vähennetään myöhemmin maksettavista käyttörahoista.

7.2 Rahankäyttö

Vankilassa saat käyttöösi henkilökohtaisen MasterCard-pohjaisen prepaid-maksukortin ja siihen liittyvän henkilökohtaisen IBAN-tilinumeron. Korttia käytetään henkilökohtaisen PIN-koodin avulla. Vankilaan tullessa mukanasi tuoma käteinen raha ladataan maksukortille. Rikosseuraamuslaitos maksaa kaikki saamasi etuudet maksukortille.

Vankilaan saapumisesi jälkeen voit yhden kerran siirtää rahaa siviilipankkikortilta vankitilillesi. Tämä varten ota asiointilomakkeella yhteys kassaan.

Maksukortilla voit tehdä ostoksia vankilan laitosten myymälässä. Vapautumisesi jälkeen maksukortti käy myös vankilan ulkopuolella kaupoissa, kahviloissa ja junissa eli kaikissa paikoissa, joissa sirullisella maksukortilla maksaminen on mahdollista ja sillä voi nostaa rahaa pankkiautomaatista Suomessa. Maksukortissa ei ole lähimaksuominaisuutta eikä sillä voi tehdä nettiostoja. Maksukortin saldo ja tapahtumat on mahdollista tarkistaa

kortinhaltijan portaalissa. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen maksukortin käyttöön liittyvissä asioissa.

Mikäli haluaa kortillesi rahaa vankilan ulkopuolelta, on sinun toimitettava IBAN – tilinumero rahojen siirtäjälle. Rahansiirto on tehtävä euromääräisenä SEPA – maksuna. Tällöin siirrosta ei tule ylimääräisiä kuluja kotimaan siirtoihin verrattuna. SEPA – maksun tiedot:

- Maksunsaajan IBAN – tilinumero. Huom. Maksukortin IE – alkuinen IBAN – tilinumero on 22 merkkiä pitkä
- Korttiin liittyvä BIC – koodi on BFSRIE21
- Maksunsaajan nimi (nimessä ei saa olla erikoismerkkejä eikä skandinaavisia merkkejä)
- Osoite (jos vankila kysyy sitä) vankilan osoite (Siltaniitynkuja 2, 01260 Vantaa)
- Viestikenttään teksti: Lahjoitus vangille

Lisäksi on huomioitava pankkikohtaiset ohjeet:

- Aktian asiakkaiden tulee valita verkkopankissa ”Tee uusi maksu” ja valita ”Saajan pankin maaksi Irlanti, IE. Tämän jälkeen maksu maksetaan normaalina SEPA – maksuna ohjeiden mukaisesti
- Säästöpankin asiakkaiden tulee verkkopankissa ”Muokkaa verkkopankkia” – kohdassa valita Irlanti maaksi johon voi maksaa maksuja. (Valinta tehdään yhden kerran). Tämän jälkeen maksu maksetaan normaalina SEPA – maksuna ohjeiden mukaisesti
- Rahansiirto kestää yleensä hieman kauemmin kuin kotimainen rahansiirto, koska vankitilit ovat Irlantilaisessa pankissa.

Jos haluat itse lähettää rahaa tai maksaa laskuja, ota yhteys vankilan henkilökuntaan.

8 Tapaamiset

Sinulla on oikeus tavata läheisiäsi tutkintavankeusaikana, sikäli kun yhteydenpitorajoitukset sen sallivat. Tapaamisiäsi asiamiehesi kanssa ei rajoiteta. Vantaan vankilassa järjestetään valvottuja tapaamisia, valvomattomia tapaamisia, asiamiehen tapaamisia sekä lapsitapaamisia. Lisäksi voit olla yhteydessä läheisiisi Skypen välityksellä.

Vankilaan ei voi tulla vierailemaan ilman myönnettyä tapaamislupaa. Tapaajan on todistettava henkilöllisyytensä virallisella, kuvallisella henkilöllisyystodistuksella. Nimen tulee olla vangin tapaajaluettelossa. Vierailijoiden on tultava ajoissa tapaamisiin, vähintään 10 minuuttia ennen tapaamisen alkua. Tapaamisiin ei voi ottaa mukaan mitään, ei esimerkiksi käsilaukkua eikä matkapuhelinta. Henkilökohtainen omaisuus kannattaa mahdollisuuksien mukaan jättää kotiin tai autoon. Vankilan portilla on lukollisia kaappeja tavaroille tapaamisen ajaksi. Tapaamisiin tullessa tapaajalle suoritetaan turvatarkastus joko metallinpaljastimella tai koulutettua koiraa käyttäen.

Vankilaan ei voi tulla päihteiden vaikutuksen alaisena!

Läheiset eivät voi varata tapaamista vankilaan. Vanki varaa tapaamisajan ja ilmoittaa itse tapaajille tapaamisen ajankohdasta.

8.1 Valvottu tapaaminen

Lauantaisin ja sunnuntaisin sinulla on mahdollisuus tavata vieraita valvotusti. Valvottu tapaaminen kestää 45 minuuttia. Tapaamisajankohdat löydät osaston ilmoitustaululta. Varaa tapaaminen tapaamislomakkeella, jonka saat vartijoilta. Lomakkeessa kysytään tapaajan nimeä ja syntymäaika sekä toivottua tapaamisajankohtaa. Palauta lomake postilaatikkoon keskiviikkoon mennessä. Kirjevartijan käsiteltä löy loma kkeen, se palautetaan sinulle. Lomakkeeseen on merkitty myönnetty tapaamisaika ja hyväksytyt vierailijat. Ilmoita tapaamisaika vierailijoillesi. Sinulla on oikeus yhteen tapaamiseen tapaamispäivän aikana. Tapaamiseen voivat tulla puoliso ja samaan perhekuntaan kuuluvat lapset tai enintään yksi muu tapaaja. Valvotuissa tapaamisissa on ehdoton koskettamiskielto eikä tapaamisissa saa luovuttaa eikä ottaa vastaan mitään. Tapaaminen tapahtuu tilassa, jossa on useita tapaajia ja vankeja kerrallaan. Tapaajan ja vangin välissä on plexi-lasi. Keskustelu tapahtuu puhelimen välityksellä.



Kuva 4. Iso tapaamistila.

8.2 Alle 18-vuotiaiden tapaamiset

Alaikäisen tapaajan päästäminen vankilaan tapaamaan muita kuin vanhempansa edellyttää hänen huoltajansa suostumusta. Tapaaja, joka on täyttänyt 15 vuotta, voi kuitenkin tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jollei huoltaja ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on huostaan otettu, lastensuojeluviranomainen päättää suostumuksesta. Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei pääsääntöisesti päästetä vankilaan ilman saattajaa.

8.3 Valvottu lapsitapaaminen

Lapsitapaamisia järjestetään lauantaisin ja sunnuntaisin klo 11.00–12.00 ja 13.00–14.00. Lapsitapaamiset on tarkoitettu pääsääntöisesti alle 15-vuotiaille lapsille. Lapsitapaamisia on mahdollista saada noin kahden - kolmen viikon välein varaustilanteesta riippuen.

Tila, jossa lapsitapaamiset järjestetään, on sisustettu lapsille sopivaksi. Tilasta löytyy pelejä, kirjoja ja leluja. Tilassa on kameravalvonta. Voit varata tapaamisen osastolta

saatavalla hakemuksella. Palauta se osaston postilaatikkoon. Lomake lähetetään sinulle takaisin, kun se on käsitelty. Sen jälkeen voit ilmoittaa tapaamisen ajankohta tapaajillesi. Sinulle ei voi tuoda mitään tapaamiseen etkä voi myöskään antaa tapaajalle mitään tapaamisen yhteydessä.



Kuva 5. Lapsitapaamistila.

8.4 Valvoton tapaaminen

Valvoton tapaaminen voidaan myöntää ensisijaisesti lähiomaisille tai muulle läheiselle, joita ovat:

- avio- ja avopuoliso, rekisteröidyssä parisuhteessa oleva
- lapset ja lastenlapset
- vanhemmat, sijaisvanhemmat, isovanhemmat sekä adoptiovanhemmat
- sisarukset
- harkinnan mukaan perheessä asuvat muut lapset

- harkinnan mukaan muu läheinen henkilö

Voit anoa valvomatonta tapaamista osastolta saatavalla hakemuksella. Palauta hakemus osastosi postilaatikkoon. Vankilan sosiaalityöntekijä tarkistaa tietosi väestörekisteristä. Tarkistettavissa olevat perusteet ovat avioliitto, asuminen samassa osoitteessa ja hakijan sukulaisuussuhde tapaajaan. Mikäli hakemuksen käsittelijä ei saa väestörekisteristä selville tarvittavaa tietoa, tulee sinun hankkia itse muut todistukset, esim. todistus yhdessä asumisesta, ulkomaalainen vihki- tai syntymätodistus, (joka on virallisesti käännetty englanniksi, ruotsiksi tai suomeksi). Tapaamisen myöntämisen edellytyksenä on, ettei siitä aiheudu vaaraa vankilan järjestykselle tai turvallisuudelle.

Mikäli valvottu tapaaminen myönnetään, varaa rikosseuraamusesimies tapaamiselle ajan ja ilmoittaa sen sinulle. Tämän jälkeen voit ilmoittaa ajan läheisellesi. Valvomattomat tapaamiset ovat aina harkinnan varaisia, ei automaattinen oikeus. Voit saada valvomattoman tapaamisen noin kerran kuukaudessa tapaamistilan varaustilanteesta riippuen.

Tapaamisajat ovat arkisin 11.00 – 14.00 ja 17.20 – 20.20 välisenä aikana sekä viikonloppuisin 11.00 – 14.00 ja 17.20 – 20.20 välisenä aikana. Valvomattomat tapaamiset eli läheistapaamiset järjestetään tapaamistilassa, jossa on huone, keittiö ja kylpyhuone. Tapaaja ei voi tuoda tapaamiseen syötävää tai juotavaa, poikkeuksena suljetut vauvanruokapurkit. Voit itse hankkia halutessasi tarjottavaa vankilan kanttiinista. Ylijääviä elintarvikkeita ei voi viedä osastolle takaisin. Ne voi laittaa tapaamistilan roskakoriin tai tapaaja voi halutessaan viedä ne mukanaan. Vauvan vaippoja sekä pyyhkeet ja lakanat saa pyydettäessä vartijalta. Tapaamiseen ei saa tulla päihtyneenä ja tapaaminen voidaan tarvittaessa keskeyttää. Tapaajalle voidaan tarvittaessa suorittaa henkilötarkastus. Tapaamissehtojen rikkominen voi johtaa tapaamisen epäämiseen tai peruuttamiseen, jos tapaamisen edellytykset eivät enää täyty.

Tapaamistila on siivottava tapaamisen jälkeen!

9 Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa (poistumislupa). Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myös myöntää lyhyt saatettu poistumislupa kiireellisen ja välttämättömän asian hoitamiseksi.

Poistumislupaa varten sinun on täytettävä poistumislupahakemus sekä annettava riittävä selvitys hakemuksesi tueksi. Poistumislupa-asioissa sinua opastavat osaston vartijat ja rikosseuraamusesimiehet. Toimita täytetty hakemus liitteineen hyvissä ajoin osaston postilaatikkoon. Poistumisluvasta päättää vankilan johtaja tai apulaisjohtaja. Määrätyissä tapauksissa poistumisluvista päättää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Edellytykset rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävälle poistumislualle ovat:

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmasi toteutumista;
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä ja
- sinun täytyy sitoutua päihteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella voidaan myöntää, kun poistumislupa-aika on alkanut. Poistumislupa-aika lukee rangaistusaikapääätöksessäsi. Poistumisluvan ajankohtaa voidaan aikaistaa, jos vanki on huolellisesti noudattanut rangaistusajan suunnitelmaa. Tällöin poistumislupa voidaan myöntää joko suunnitelman toteuttamiseksi, taikka yksittäisessä tapauksessa vangin yhteyksien säilymiseksi, toimintakyvyn ylläpitämiseksi tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Poistumislupia voidaan myöntää rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden aikana.

9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Tutkintavankeusaikana sinulle voidaan myöntää poistumislupa tarpeellisen valvonnan alaisena erittäin tärkeästä syystä. Tällainen syy voi olla esimerkiksi lähiomaisen vaikean sairastuminen tai lähiomaisen hautajaiset.

10 Toimintaan osallistuminen

10.1 Työtoiminta

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, olet velvollinen työ- ja toiminta-aikana osallistumaan vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Terveystila, toimintakyky tai ikä voivat olla perusteena toimintavelvollisuudesta vapauttamiselle. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi. Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa kuten esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä.

Tutkintavankina et voi saada siviilityö- eikä opiskelulupaa. Vankilan järjestämään työtoimintaan voit mahdollisuuksien mukaan osallistua, mutta vankila ei sitä velvoita.

Vantaan vankilan työliikkeellä on kolme eri osastoa: kokoonpano- ja pakkaus-, puutyö- sekä metalliosasto. Kokoonpano-osastolla kootaan erilaisia sähkötuotteiden komponentteja ja pakataan ruuveja. Puutyöosastolla valmistetaan erilaisia kalusteita ja suoritetaan kunnostus-, korjaus- sekä maalaustöitä. Metallityöt vaativat aiempaa alan kokemusta, muut työt huolellisuutta ja kädentaitoja. Työliikkeen lisäksi jokaisella vankiosastolla on oma putsaaja- vanki huolehtimassa osaston siisteydestä. Myös vankilan keittiössä, kanttiinissa ja pyykkihuollossa työskentelee muutamia vankeja. Mikäli olet kiinnostunut osallistumaan työtoimintaan, ota asiointilomakkeella yhteyttä osastosi rikosseuraamusesimieheen. Sinulle voidaan antaa lupa tehdä omaan lukuusi vankilassa sellaista hyväksyttävää työtä, joka soveltuu vankilassa tehtäväksi (oma työ). Tällainen oma työ voi olla esimerkiksi käänös- ja käsitöitä. Voit tehdä omaa työtä sen laadun mukaan myös sellissä. Sinulle voidaan antaa korvauksetta käyttöön vankilan työvälineitä.



Kuva 6. Työliike.

10.2 Opiskelu

Suorittaessasi vankeusrangaistusta, voit opiskella vankilassa tai sinulle voidaan myöntää lupa opiskella vankilan ulkopuolella (opintolupa). Tutkintavangeille ei voida myöntää opintolupaa.

10.3 Kuntouttava toiminta

Vankeuden täytöntöönpanon tavoitteena on lisätä vangin valmiuksia rikoksettomaan elämään ja sijoittumista takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohden vangin kanssa työskentelee vankilan henkilökunta kukin oman tehtävänkuvansa mukaisesti. Työskentelyn tavoitteena on edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Kaikissa eteen tulevilla kysymyksissä vanki voi aina kääntyä oman osaston henkilökunnan tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa vierailee myös paljon ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa vangin on mahdollista keskustella ja osallistua heidän järjestämäänsä monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Näistä toiminnoista saa lisätietoa osastojen ilmoitustaululta ja vankilan henkilökunnalta.

Vantaan vankilan kuntoutus -sektori järjestää seuraavia ohjelmatoivia:

Antiriippuvuudet (AR)

Antiriippuvuudet on kymmenen tunnin pituinen päihteidenkäyttäjille tarkoitettu ryhmämuotoinen ohjelma, jossa käsitellään erilaisia teemoja, kuten riippuvuutta, muutosta, retkahduksen torjuntaa, muutoksen aloittamista ja ylläpitämistä. Ohjelman tavoitteena on antaa tietoa päihderiippuvuudesta ja keinoja muutostyöskentelyyn, vahvistaa omaa kykyä päätöksentekoon, parantaa itsetuntemusta sekä tarjota mahdollisuutta harjoitella palautteen vastaanottamista ja antamista. Ryhmissä on lyhyitä infoja, tehtäviä ja harjoituksia. Antiriippuvuudet on tarkoitettu kaikille rikosseuraamusasiakkaille. Koska kyseessä on ryhmäohjelma, osallistujan tulee olla motivoitunut käsittelemään tilannettaan hyvän ryhmähengen takaamiseksi.

Viisi Keskustelua Muutoksesta (VKM)

VKM on yksilöohjelma, jossa keskustellaan vangin valitsemasta aiheesta/asiasta, johon hän toivoisi muutosta. VKM - keskustelujen aiheena voi olla esimerkiksi päihteidenkäytön lopettaminen tai vähentäminen, opiskelun aloittaminen, terveellisempien elämäntapojen omaksuminen, lähisuhteiden parantaminen tai rikollisesta käyttäytymisestä luopuminen. VKM-ohjelmassa on viisi eri teemaista keskustelua ja ohjelma kestää noin viidestä kymmeneen tuntia.

Lapset Puheeksi

Lapset puheeksi keskustelu on tarkoitettu alaikäisten lasten vanhemmille. Tarkoituksena on kartoittaa lapsen arkielämän sujumista ja tukea vanhemmuutta ja lapsen kehitystä vankilasta käsin. Vanki voi saada apua esimerkiksi kysymyksiin ”Miten suhde lapseen säilyy vankeuden aikana?” tai ”Miten kertoa vankeudesta lapselle?” Lapset Puheeksi - Keskustelu sisältää 1-2 tapaamista.

Terve - kurssi

on 4-9 tapaamista sisältävä ryhmämuotoinen informoiva ja motivoiva päihdekurssi. Tavoitteena on vähentää vangeille, läheisille ja vertaisille huumeiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä ja sosiaalisia riskejä sekä haittoja. Kurssi antaa luotettavaa tietoa riskeistä ja vaihtoehtoista ja kannustaa itsestä ja toisista huolehtimiseen.

Suuttumuksen hallinta (SuHa)

Suuttumuksen hallinta -ohjelma on suunnattu vangeille, joiden suuttumus on impulsiivista ja johtaa aggressiiviseen käyttäytymiseen. Suuttumuksen tunne on eri asia kuin aggressiivinen käyttäytyminen ja on aivan luonnollista tuntea suuttumusta. Suuttumuksen hallinta – ohjelmassa opetellaan menetelmiä eri suuttumuksen vaiheiden hallitsemiseksi. Ohjelmassa jaetaan omia kokemuksia ja tehdään käytännön harjoituksia yhdessä muiden osallistujien kanssa. Suuttumuksen hallinta – ohjelma kestää yhteensä 18 tuntia.

Mielekäs Päivä

Mielekäs Päivä on ryhmäohjelma, jossa kokoonnutaan 11 kertaa. Tarkoituksena on korostaa omaa vastuuta elämästä. Ryhmässä jaetaan ajatuksia ja kokemuksia toisten kanssa, pyritään parantamaan vuorovaikutustaitoja ja kehittämään ongelmanratkaisukykyä. Aiheina ovat mm. tunteet, ihmissuhteet, ristiriidat, terveys, elämänhallinta, ravinto ja liikunta.

Uusi Suunta

Uusi Suunta on 16 tunnin yksilöohjelma seksuaalirikoksista tuomituille tai omasta seksuaalirikosmyönteisestä käyttäytymisestään huolestuneille vangeille, joilla on matala tai kohtalainen riski syyllistyä uusiin seksuaalirikoksiin. Tekonsa kieltäminen ei ole este ohjelman toteuttamiselle. Lähtökohtana on oppia tavoittelemaan mielekkään elämän päämääriä sosiaalisesti hyväksytyillä tavoilla. Eli mitä tarvitaan, ettei teko tapahdu enää uudestaan ja löytää siten elämänsä uusi suunta.

10.4 Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Sähköisen asioinnin (SA) -työasemien käytöstä on kerrottu kohdassa ”Internetin käyttö ja sähköiset palvelut”.

10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi

Sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jos osallistut toimintaan säännöllisesti.

Rikoksesta syytteessä olevalle vangille annetaan tarpeellinen vapautus osallistumisvelvollisuudesta puolustuksen valmistelemiseksi. Osallistumisvelvollisuudesta voidaan vapauttaa myös muusta tärkeästä syystä ja määräaikaisen työkyvyttömyyden vuoksi. Osallistumisvelvollisuus ei koske tutkintavankeja.

11 Vapaa-aika

11.1 Vapaa-ajan toiminta

Tutkintavankilassa järjestettävä toiminta on sinulle vapaaehtoista. Jokaisella osastolla on päivittäin mahdollisuus tunnin ulkoiluun. Osastosta riippuen on lisäksi mahdollisuus harrastaa kuntosaliharjoittelua ja pallopelejä liikuntasalissa. Osastojen päiväjärjestyksissä ja ilmoitustauluilla on nähtävänä viikko-ohjelma, jossa on lisätietoa ajankohtaisista vapaa-ajantoiminnoista. Liikuntaa koskevilla kysymyksillä ota yhteyttä liikunnanohjaajaan.



Kuva 7. Vankien kuntosali.

11.2 Kirjasto

Vantaan vankilassa toimii kirjasto, josta voit lainata kirjoja ja lehtiä. Kirjasto on avoinna osaston päiväjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi osastoilla on pieniä kirjakokoelmia, jotka ovat vapaasti käytettävissä. Muista palauttaa lainaamasi kirjat laina-ajan päätyttyä, siirtyessäsi toiseen laitokseen tai vapautuessasi.

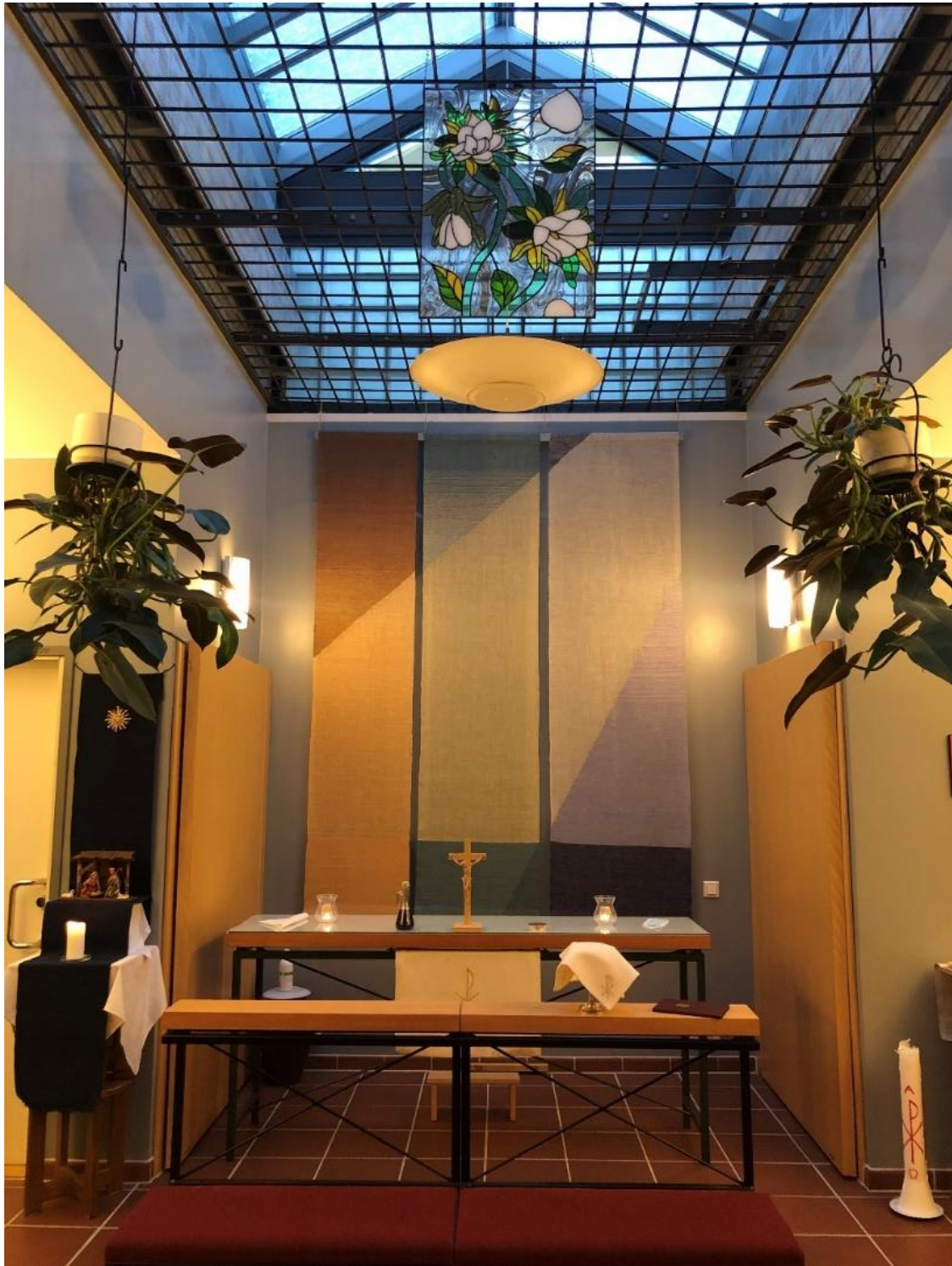


Kuva 8. Vankilan kirjasto.

11.3 Hengellinen toiminta

Sinulla on mahdollisuus osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista. Vankilan pastori neuvoo ja ohjaa uskonnollisissa kysymyksissä uskonnosta riippumatta. Pastorin tehtäviin kuuluu mm. jumalanpalvelusten ja rukoushetkien järjestäminen yhteistyökumppaneiden kanssa, sielunhoidolliset keskustelut, kasteet, yksityisriippikoulut ja vihkimisten järjestäminen. Avioliiton esteidentutkinta käännösvaatimuksineen kuuluu vihittävien vastuulle. Pastori toimii eri uskonnollisten yhteysien yhdyshenkilönä ja järjestää vankien tapaamiset ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Pastori on sosiaalityöntekijän ohella vankilan perhetyön toinen yhdyshenkilö.

Mikäli haluat tavata pastorin, täytä hänelle osoitettu asiointilomake ja jätä se osaston postilaatikkoon. Vankilan kappelissa järjestettävistä yhteisistä hengellisistä tilaisuuksista ilmoitetaan osaston ilmoitustaululla.



Kuva 9. Vankilan kappeli.

12 Terveystenhuolto

"Vankiterveydenhuolto (VTH) on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alainen ja sen tehtävä on järjestää terveyspalvelut kaikille Suomen vangeille. Vankiterveydenhuollolla on vankilassa poliklinikka, jossa sinulla on mahdollista hoitaa terveyteesi liittyviä asioita. Poliklinikka ottaa sinut vastaan 1-3 vuorokauden sisällä vankilaan saapumisesta. Tällöin sinulle tehdään perusteellinen terveyshaastattelu, missä selvitetään perussairaudet, lääkitys sekä nykytilanne. Sinulle laaditaan myös hoitosuunnitelma, jota sitten tarkastellaan vankilassaoloajan. Poliklinikan kautta voit varata ajan lääkärille ja hammaslääkärille. Sairaanhoidaja on paikalla joka päivä. Mikäli sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa, sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle. Tällöin olet valvonnan alaisena. Myös mielenterveyteen liittyvissä asioissa kannattaa käännyä poliklinikan puoleen. Poliklinikalle pääset täyttämällä asiointilomakkeen, joka jätetään osaston postilaatikkoon suljetussa kirjekuoressa. Voit halutessasi pyytää asiointilomakkeelle kirjekuoren osaston vartijoilta. Äkillisissä terveyteen liittyvissä ongelmissa voit ottaa yhteyttä vankilan henkilökuntaan.

Mikäli sinulle määrätään lääkkeitä, saat ne dosetissa haltuusi valmiiksi lajiteltuna. Lääkkeet ovat henkilökohtaisia ja nautittava lääkärin ohjeiden mukaan. Mikäli et syö lääkkeitäsi, on ne palautettava dosetissa takaisin poliklinikalle. Osastojen vartijat vievät kerran viikossa dosetit poliklinikalle täytettäväksi.

13 Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta säätelevät monet normit. Muista tutustua vankeuslakiin, tutkintavankeuslakiin ja vankilan järjestyssääntöön. Tutustu myös asuinosaastosi päiväjärjestykseen, joka löytyy osaston ilmoitustaululta.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus vankeuslain, tutkintavankeuslain tai niitä koskevan asetuksen, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön määräyksen ja vankilan järjestyssäännön rikkomisesta. Kurinpitorangaistus voidaan määrätä myös, mikäli et noudata henkilökunnan kehotusta tai käskyä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus myös, jos syyllistyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi huumausaineen käyttörikos, haitanteko virkamiehelle, virkamiehen vastustaminen, karkaaminen tai sen yritys, lievä pahoinpitely, pahoinpitely tai sen yritys, lievä vahingonteko, vahingonteko, laiton uhkaus ja vangin varustautuminen aseella.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimeriksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet) olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

14.1 Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäilet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Ongelma- ja ristiriitatilanteissa olisi kuitenkin tärkeää pyrkiä selvittämään asia ensisijaisesti henkilökunnan kanssa keskustelemalla. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen voi kirjoittaa vapaamuotoisesti omalla äidinkielellään. Kantelusta tulee käydä ilmi kantelijan nimi ja yhteystiedot. Kanteluun on hyvä liittää myös mahdolliset asiaa koskevat päätökset sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat. Kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehtyä hallintokantelua ei tutkita, ellei siihen ole erityistä syytä.

14.2 Kantelun sisältö

1. Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin hänen arvostelunsa kohdistuu.
2. Kantelun tekijän tulee kantelussa esittää käsityksensä siitä, millä perusteilla hän pitää Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.
3. Kantelussa tulisi esittää tieto arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin ajankohdasta.
4. Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla.

14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksen sisäisellä valvonnalla. Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Kantelua ei voi tehdä samasta asiasta useammalle kuin yhdelle laillisuusvalvontaviranomaiselle. Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi.

Rikosseuraamuslaitos ei ole toimivaltainen tutkimaan terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

14.4 Oikaisuvaatimukset

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakukeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa (vankeuslaki 20 luku 1 §, tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §, laki valvotusta koevapaudesta 40 §) on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus.

Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä. Oikaisuvaatimus tulee tehdä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusasiassa annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Kanteluprosessissa ei lähtökohtaisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voidaan hakea muutosta oikaisuvaatimusmenettelyssä. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeus muutoksenhakuun toteutunut.

15 Henkilökunta ja asiointi

Valvontahenkilökunnan lisäksi Vantaan vankilassa työskentelee ohjaajia, erityisohjaajia, sosiaalityöntekijöitä sekä psykologi ja pastori kukin oman tehtäväkuvansa mukaisesti. Heidän tavoitteenaan on motivoida vankeja kuntoutukseen ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Kaikessa työskentelyssä huomioidaan rikosseuraamuslaitoksen strategian mukaiset tavoitteet. Heidän vastaanotoilleen pääsee lähettämällä heille asiointilomakkeen. Lomakkeita löydät osaston ilmoitustaulun läheisyydestä. Kirjoita lomakkeeseen lyhyesti mitä asiasi koskee ja osoita se haluamallesi työntekijälle. Palauta täytetty lomake osaston postilaatikkoon. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehen tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vangin nimi Fångens namn Prisoner's name		Vankinumero Fångnummer Prisoner number
Asunto-osasto Avdelning Ward	Sellinumero Cellnummer Cell number	Toimintaryhmä Aktivitetsgrupp Activity group
Virkailija, jolle osoitetaan Mottagande tjänsteman Official who it concerns		
Asia / Ärende / Matter		
Päiväys Datum Date	Vangin allekirjoitus Fångens underskrift Prisoner's signature	

Kuva 10. Asiointilomake.